

GAZETA

DE TRANSILVANIA.

ANUL

(KЪ ПРЕАНАЛТА BOIE.)

AL IX-LEA.

N^{ro} 8.

Brashov, 24. Ianuarie.

1846.

Gazeta de Transilvania și Făcerea pentru mîntu, înimă și literatură ая прецл пе зп ап дптрег 8 (24 dăbъзечері) ардпнт, іар пе зп жътътате ап 4 ф. ардпнт. Презптерадіа се поате фаче ла тоате к. к. дерегъторіі де поцъ, іар дп Іаші ла DD-лор N. ші Хр. Георгіі ші дп Бъкзрещі ла D. Іосіф Романов.

ПОЛИТИКА ПЪЧЕІ.

(Дпкеіере).

Прівінд акъм дпн контръ ла впекзвъп-тателе зртърі че провін дпн о паче днде-лзпгатъ, афлът, къ еа есте стареа ачеа фуреа-скъ, кареа аѣ лецвіг'о атогпзтерпкъл фъкъ-торіѣ пентрѣ орі че фпнцъ дп парте ші дп генерал. Съ къвтът пвдпн ла о фамиліе де алвіне саѣ де фзрпчп, каре дшп гонеск къ тоатъ сілпнда лъкрареа, ла каре ле дндеампъ сімцъл чел патърал, шп зшор пе вом кон-вінцѣ, къ шп пентрѣ ачестѣа мпчп фпнцѣ мпн-дѣа шп петързвзрареа прпн о тпъп стрпнъ, есте кондіціа чеа неапъратъ спре ашп пзтеа гонп кемареа че о аѣ. Къ кът маі вѣртос дар се чере ачѣаста пентрѣ ом, а кързі лъ-крърі дпктате де мпнте, іар пѣ де іпстпнктъл патърал, дп орі шп че прівпнцъ аѣ лпнсъ де депъртареа а фпекързі сгомот че впне дпн афаръ. Дп тпмп де паче се десвѣлтъ мп де пзтерп сѣлетѣщп дп тоатъ дпндереа лор, каре алфеліѣ дптре сзпетъл артелор с'ар фп пзвшпт къ тотъл; пе алтъ къраре пъ-шеце крецдереа, алфеліѣ де ідеі соціале ко-прпнд крееріп оатенілор дпвѣцадп кънд се шпѣ сігърпсідп де пъвъліреа врѣжпашѣлп. Съ пѣ креадъ чпнева, къ дп време де паче ле-ціле шп констпгѣціле статърілор п'ар пъшп дпапте, пѣ с'ар дпдрепта, тпндѣсе че ѣ веіѣ шп нереспззеторіѣ дорпнцелор шп дппре-ціѣрърілор де фадъ, шп пзпндѣсе дп локъл ачелора алтеле пе каре ле хотъреше жѣде-ката шп дпделепчѣпѣа вѣрвацілор практпчп шп прогреспві саѣ де ачѣа, карп пъшеск де о потрпвъ къ веакъл дп каре трѣеск. Па-тпміле омепѣщп шп дп респтпмп де паче се адѣпъ дппреціѣръл стпндардѣлп че ле рекп-тъ а се ошп дп контра тѣсърелор че пѣ лі се вѣд а кореспзнде къ дорпнцеле лор, дп зрта кърора ведѣм, дѣпъ кът ам зпс, къ ле-ціѣрпле дпвекпте, каре с'аѣ точпт де време шп пѣ маі продък дорпга зртаре, се цдерг шп дп локъл лор се ашеазъ алтеле нѣ ско-пѣлп кореспззетоаре; къчп каре ар фп ста-тъл ачѣла, каре с'шп дпгрѣдіаскъ къ воіа тоатъ дпаптарѣа моралъ, шп прпн зртаре с'шп дппедѣче сіпгър пзтереа сппртѣалъ де каре арѣ трѣзпнцъ пентрѣ деапързрѣа?

Політика зпві стат ппчп одатъ пѣ прівѣще сіпгър ла трѣзпнцѣле шп сімцемпнтеле зпвіа дп парте, чп ла чѣле овѣщп шп дѣпъ аче-леа дшп дптпнде шп дшп тѣсъръ лъкрърпле сале. Де ачп ведѣм, къ тѣсърѣе че ел ле орѣндѣше, адѣсеорп девпн къ сзпъраре пент-трѣ къте о персоапъ пріватъ; дпсъ дофто-ръл, вѣзжпнд къ зп тѣдъларіѣ ал трѣпѣлп пострѣ ѣ копрпнс де гапгрѣпъ, кареа аменпндъ котроппре дптрегѣлп трѣп, оаре пѣ ѣ маі гата ал тѣа пе ачѣла, шп а скъпа трѣпъл, де кът а лѣса ка шп ачѣста съ се молпсіа-скъ къ време? Нічп о тѣсъръ марѣ, ппчп зп план генерал пѣ се поате пѣне дп лъкраре фъръ де сзпърареа зпвіа дп парте.

С'аѣ зпс маі дп сѣс, къ поі авѣм о паче днделзпгатъ; дпсъ оаре кът шп прпн че? Съ репрівпн пвдпн пестѣ історіа тѣ-тзрор ресвоаелор шп вом афла, — къ рар с'аѣ дптъмплат, ка дѣп попоаръ че се черта, сѣ фпѣ фост лѣсате ашп іспрѣві еле де сіне чеарта шп пѣпвоіала са. Ресвоіѣл ка о фа-птъ а волпчпѣі, ка зп прівплеціѣ ал пацілор пѣрзрѣа аѣ фост пѣртат прпн феліѣрп де дп-торсетърп шп зрспте скптъѣтоаре, зпмвпнд къ дпвпнцѣреа кънд ла чел дпн дреапта, кънд ла чел дпн стѣнга, пѣпъ кънд маі пе зртъ прівпторп, карп ста пѣзтралп, мпшкаці маі де тѣлте орп де ппзтъ асѣпра пѣрѣщп че се ве-дѣа дпвпнгътоаре, де кът де компѣтпміре кътре чел дпвпнс, сѣрпа ла мпжлок шп дп деспърѣіа, дпсъ дптревенпреа шп окротпреа ера, шп есте адѣсеорп плѣтптъ де кътре пар-теа чеа дпвпнсъ къ тотала са нпмчпре. Аѣ пѣ се дптъмплъ ачѣаста шп астѣзп дп впѣа-ца четъдѣапъ, кънд се чеартъ доі пентрѣ о пѣдпвоіалъ шп девпн ла арме фпсіѣе? Нѣі лѣсът де се бат, пѣпъ кънд ведѣм, къ зпѣл дпчѣпе а се дпковѣіа де ловптрпле челѣ-лалт, шп атѣпчп сѣрпм деі деспърѣіп саѣ дп дппъчпм, дер маі къ сеатъ пѣ пентрѣ къ пѣар фп фост мплъ де чел маі слав, чп дпн фрікъ, орп преспмцпре де тѣрпа челѣлалт, де-спре каре пе дпкпнѣм, къ кът трѣптеше астѣзп пе чѣла, аша пе ва трѣпті тѣпѣ саѣ поімъне пе поі? Токма аша терѣе лъкръл шп къ ресвоіѣл. Пентрѣ че пѣ сѣфере Еъ-ропа ка о пзтере марѣ, деспре кареа ѣ сігъ-рѣ, къ девенпнд трѣава ла армъ, ва рѣтѣпѣа

двигътоаре съ се лѣпте къ кѣтаре пѣтере слѣбитъ де десѣрѣл че аѣ гонитъ дн зилеле вѣдеи сале? Пентрѣ къ се теме, къ ачеа пѣтере колосалъ, исвѣнд астѣзи не зна, тѣне не алта, маѣ не зртѣ ва deveni а дикта леѣи де кѣчерѣре ла днтреага саѣ партеа чеа маѣ mare а Европей. Ачеаста аѣ причепт'о оаменѣи политѣи дѣн време, шѣ къ кѣт аѣ пѣшитъ попарѣле маѣ мѣлт спре кѣлтѣрѣ шѣ чѣвѣлизацие, къ атѣта с'аѣ шѣ пѣтрѣнс маѣ мѣлт де неапѣрата тревѣндѣ пентрѣ де а се пѣзи о астѣелѣ де тѣсѣрѣ. Довадѣ съ не ѣе тактика че с'аѣ пѣзитъ шѣ се пѣзѣе маѣ къ сеамѣ де дѣбзѣчи аѣ дѣкоаче дн прѣвѣнда ачеаста. Астѣзи ресѣоѣл днтре статѣрѣле челе лѣминате (кѣлте) се сокотѣе дрепт тѣрѣне шѣ вѣтѣmare де ачеле даторѣи, че лѣагѣ шѣ дндатоарѣ не тоѣи монарѣшѣи, автокраѣи шѣ че маѣ сѣнт, ла оалтѣ, дн кѣт порпѣнд чѣнева ресѣоѣ асѣпра знеѣ пѣтерѣ, де кѣтре кареа се сѣмте недрептѣдѣит, п'аре де а прѣвѣ пѣмаѣ ла ачѣеа, чѣ ла днтреага Европѣ кареа, темѣндѣсе къ прѣн ловѣреа а ачелор дѣб пѣтерѣ се ва стрѣка екѣлѣврѣл че домнеѣе песте тот, се сѣлѣе дѣн тоате пѣтерѣле аѣ днтпѣчѣи прѣн вѣрѣаѣи дѣпломатѣи сале. Де ачѣ зрмеазѣ, къ пачеа зѣверсалъ, че домнеѣе астѣзи дн днтреага Европѣ, пѣ есте лѣкранеа знеѣа, саѣ а алтеѣа дѣн пѣтерѣле челе марѣ, чѣ а трѣпѣлѣи ачелѣи морал, не каре'л фак тоате наѣиле сокотѣе ла оалтѣ, ачѣста прѣверѣазѣ асѣпра пѣчѣи, ачѣста есте тотдеодатѣ шѣ трѣвѣналѣ (divanъ) ачел зѣверсал ал попѣрѣлор, каре хотѣреѣе дн прѣчѣнеде де дѣферѣнде саѣ недрептѣдѣирѣ че чеаркѣ о пѣтере де кѣтре алта. Дн зрѣма хотѣрѣреѣ ачѣстѣи divan ам вѣзѣт адесеорѣ лѣвѣндѣсе дндѣрѣпт трактате, че аѣ фост пѣсе одатѣ дн лѣкране, ам вѣзѣт консѣндѣндѣсе прѣчѣнеде ва шѣ фаптеле челе маѣ контрѣзѣкѣтоаре, каре де сѣне пѣ се пѣтеа апрова пѣчѣи одатѣ, дар пѣчѣи се пѣтеа фаче неднтѣмплате. Аша аѣ двѣнс адесеорѣ аша пѣмѣта fait accompli, шѣ перѣколѣл че аменѣнда, с'аѣ депѣртат пентрѣ ачѣа датѣ. Ачѣст' трѣвѣнал, каре аре а хотѣрѣ дн челе маѣ греле комплетѣчѣрѣи оменѣдѣи, шѣ дела каре пѣ се дѣ алтѣ апелацие, де кѣт ла тотала нѣмѣчѣре, а кѣрѣи жѣдекѣторѣи сѣнт повѣдѣвѣдѣи де челе маѣ фѣлѣзрѣте интересѣ дн парте, де шѣ пѣ поате депѣрта тоате грѣвѣдѣиле оаменѣилор, ел тотѣшѣи аѣ фѣкѣт ачѣеа, че пѣ пѣтеа пѣдѣждѣи пѣчѣи чеа маѣ дндѣрѣсѣаѣдѣ фаптасѣе оменѣаскѣ; ел аѣ мѣжлѣчѣит шѣ мѣжлѣчѣеѣе ка шѣ статѣрѣле челе маѣ пѣтерѣнѣе сѣ се дѣковѣе, ел аѣ рѣдѣкат ѣдеаа дрептѣлѣи ла градѣл че ѣ се кѣвѣне, дн време че дн вѣакѣрѣле треѣкте дрептѣл стѣтеа пѣрѣвѣреа не лѣнгѣ чѣл маѣ пѣтерѣнѣк. Ачѣст трѣвѣнал не зѣ че мерѣе, тот маѣ мѣлт се рекѣнѣѣе, пѣлѣ кѣнд маѣ не зртѣ ва deveni а фѣи дѣванѣл дрептѣдѣи, дѣванѣл чѣл маѣ палт де кѣлтѣрѣ шѣ моралѣтате сѣпт а кѣрѣи апѣраре шѣ зѣврѣре статѣл чѣл маѣ мѣк дѣн Европа, аѣлѣндѣсе вѣчѣн къ монарѣхѣа чеа днтѣнс не шѣсѣзѣчѣи мѣи мѣлѣоане пѣтрате, каре ѣ дн старе а'шѣ апѣра дѣрѣмѣи сѣи къ сѣте де корѣвѣи шѣ четѣдѣиле сале къ зѣн мѣлѣон де осташѣи армаѣи, ва трѣи дн депѣлѣнѣ сѣврѣтате, паче

шѣ лѣнѣде, петемѣндѣсе къ ва фѣи кѣндѣа дн рѣдѣт де колосѣл че'ѣ стѣ ла спате, кѣм се днтѣмплатѣ ачѣаста дн тѣмпѣрѣле челе вѣкѣи.

TRANSLVANIA.

Сѣвѣиѣ, 27. Ianuarie. Алеѣереа чѣлор шѣсе вѣрѣаѣи дѣн фѣеѣе-каре ѣрѣсѣдѣкѣе дѣн пѣтѣчѣтѣл крѣеск, дѣнтре карѣи апоѣ се ва алеѣе графѣл наѣиѣе сѣсѣнѣи, дн кѣпѣл кѣм ам прѣтрѣмѣс дн зѣл дѣн N-рѣи треѣкѣдѣи, с'аѣ хотѣрѣт не 7. Februarie, пентрѣ каре скоп с'аѣ шѣ лѣзат тѣсѣрѣле кѣвѣнѣчѣоасе.

Вестѣторѣл маѣгар дела Кѣлж ш'аѣ дат кѣвѣнтѣл, къ дн скѣрт се ва лѣа ла респѣр къ чѣл сѣсѣск дѣн Сѣвѣиѣ, кѣм се vede, дѣн прѣчѣна арѣколѣлѣи сѣвѣторѣи пентрѣ контрѣвѣдѣе, дн каре ачѣст дѣн зртѣ дѣпѣ че ле спѣне маѣгарѣлор, кам че ар авеа а лѣкра дн прѣчѣна ачѣаста ла дѣета вѣитоаре, апоѣ дн зртѣ ле маѣ рекѣмѣндѣ зртѣтоареле: а) нѣме сѣ пѣ маѣ фѣе скѣтѣт де контрѣвѣдѣе, (dare, бир,) пѣчѣи дн прѣвѣнда перѣоанѣи, пѣчѣи а аверѣлор; б) контрѣвѣдѣа сѣ се редѣмпарѣѣе де о потрѣвѣ днтре тоѣи четѣдѣенѣи статѣлѣи шѣ локѣиторѣи патрѣиѣ, слѣжѣнд де тѣсѣрѣ ла ачѣаста вѣнѣтѣл кѣрат чѣл траѣе чѣнева дѣн аверѣле сале, фѣрѣ осевѣре де наѣиѣе, старе шѣ алте днтпрѣѣзрѣрѣи амѣнѣте; в) фѣекарѣ ѣрѣсѣдѣкѣе сѣ фѣе репрѣсентатѣ дн дѣетѣ дн ачѣеашѣи тѣсѣрѣ, дн каре плѣтеѣе контрѣвѣдѣе; де ачѣи апоѣ ар зрѣма зѣ маѣ mare пѣтѣр де депѣтаѣи ла адѣпарѣеа генералъ а дѣрѣи; г) репортѣл днтре регалѣстѣи (не карѣи дѣ депѣтеѣе реѣеле дѣн фрѣнташѣи дѣрѣи шѣ пѣ репрѣсентѣазѣ не пѣчѣи о ѣрѣсѣдѣкѣе, де кѣт не сѣне) шѣ депѣтаѣи сѣ се орѣндѣвѣаскѣ алфѣелѣи; кѣчѣи ачѣеѣа прѣн пѣтѣрѣл лор чѣл прѣкѣмпѣнѣторѣи паралѣзеазѣ инфѣлѣнда депѣтаѣилор, карѣи сѣнт адевѣраѣи репрѣсентанѣи аѣ попѣрѣлѣи, (vezi маѣ не larg Sieb. Vote Nr. 9 а. в.).

„Треѣктѣл шѣ прѣсентѣл“ дела Кѣлж рекѣноаѣе днтрѣн арѣкол ал сѣѣ, чѣл дѣ сѣнт пѣмѣре де: „казѣа ѣлѣрѣлор шѣ опѣсѣдѣа дѣн Трансѣлѣванѣа,“ кѣмкѣ шѣ маѣгарѣи зѣлтраѣиѣи аѣ мерѣе преа департе къ черѣрѣле лор, дн контра ачелор локѣиторѣи, карѣи астѣзи сѣнт гата а се стѣлѣе къ тотѣл де кѣтре дѣра зѣгѣреаскѣ, рефлетѣнд не маѣгарѣи ла прѣчѣпѣл чѣл патѣрал: „че дѣе пѣдѣи плаче, алтѣѣа дѣкѣ пѣѣи фаче;“ кѣчѣи не кѣм ле кѣдеа де грѣѣ маѣгарѣлор дн вѣакѣл треѣкт, кѣнд дн времеа зѣнѣи домнѣторѣи новѣл-сѣмѣиторѣи шѣ вреднѣк де тоатѣ поменѣреа, се днчѣрка зѣ че асѣменеа дн контра лѣмѣвѣи маѣгарѣе: токѣта аша де грѣѣ каде шѣ ла алте наѣиѣе ачѣеа, че воѣм поѣ а фаче, адеѣкѣ аѣ рѣпѣи де лѣмѣва маѣчѣи шѣ а ле днтпѣнѣе къ сѣла лѣмѣва поастрѣ. Сѣ фѣим дрептѣи Домнѣлор, шѣ сѣ пѣ кондемнѣнт де крѣмѣт дн контра патрѣиѣ шѣ а наѣиѣе ачѣеа, че дн поѣ шѣ ла аѣи поѣрѣи рекѣноаѣем де чеа маѣ фрѣмѣосѣ вѣртѣте патрѣотѣкѣ шѣ де чеа маѣ сѣзѣнтѣ дорѣндѣ а фѣекарѣвѣа кѣтре наѣиѣе са. (Фрѣмоасе кѣвѣнте дн гѣра зѣнѣи пѣвѣлѣчѣст маѣгар! Лѣмѣва шѣ наѣиѣеалѣтатеа сѣнт аверѣеа чеа маѣ скѣмпѣ, че о поате

авеа зп попор; десвракъл де ачестеа ши атъичи с'ащ щерс дин каталогъл челор ви!)

Дела Деж. Фалсификация ванкпотелор че с'ащ зпелит ачи де кьтре Моиси Епармати ши консодии лъи дн авъл трекът, ащ авът челе маї реле зртърї пентрз попор, дин каре зпїи с'ащ сьрчьит кь тотъл, адциї іаръш ащ інтрат дн гроазъ, дн кьт астьзи пь се дндвлекъ а приїми нїчи ванкпотеле челе адевьрате. Чеї дої комисарї оръндзїдї дн прїчина ачестеа ащ приїмит пентрз остенеала лор дела дирекция ванкълї 3750 в. в. — Ампрецїръл ачестви оръшел с'ащ дескоперїт о вандръ де ходї тот дїганї, карїї петрек де вьдїва апї дн пьрцїле ачестеа, авьнд газделе лор, пе ла карїї с'ащ афлат маї мълте скьле де арїїнт.

Дн зрѣа зпелї шїрї че о чїтїм дн жьрпалъ дин Сївїїѣ, афлѣм, кь поща че ащ мерс дела Сївїїѣ дн 16. Іанварїе, дн поаптеа дн тре 19. ши 20. але ачелеїа ащ фост прьдатъ де кьтре треї ходї дн тре Хоргош ши Капїжа мїкь лънъгъ Тїса дн Бугарїа. Дншїїндареа офїціалъ дела поща дин Бьда днкъ де акъм ва сосї. (Де п'ар фї прьдат ходїї ши пе чеа петдеаскъ че вїне дела Вїена; кьчї дн рьндъл трекът пь о приїмірѣм!)

Мьръш-Вашархеїѣ, 26. Іанварїе 1846. Газета злгьреаскъ „Múlt és Jelen“ дн Nr. 1 а, к. пь сь сьїенце а рьспъндї дн тре алтеле ши вестеа ачееа, кьткъ дн М.-Вашархеїѣ с'ар фї дншїїндат о содїетате ромънеаскъ, прїн каре партиделе ши десвїнтрїле дн мїка поастръ патріе с'ар фї маї дншїїндїт.

Фаїма ачестеа зрѣтъ, де ши ка зпа де тот адевьръл десвьркатъ дншїїнтеа ачелора, карїї кьпоск маї деанпроане стареа ши вїгїазъ пелъчетат песте тоате порнїрїле ши зрмеле ромънїлор дин М. Вашархеїѣ, е сокотїтъ де о мїнчъпъ пьмаї, скорпїтъ де зп тїпър фантаст ши їзвїторїѣ де тьрїре ши де о хълъ, каре днтр'алте жьрстърї ар пьтеа свьра прїн стїхїї фьръ де а сь маї акьца де чева, ши фьръ де а маї мерїта вр'о рефьрзїтаре; фїїнд тотъшї кь орї кьт ши кьт дн тре ачейа, карїї пь пе кьпоск дестъл ши карїї поате нїчи пь пе преа їзбеск, ш'ар пьтеа афла кредїнчощїї сьї, карїї дн пелїїїнда адевьрълъї поте кь пь с'ар релїнеа ка сь пь пореклезе де партизанї пе ромънїї дин М. Вашархеїѣ, ва фї аша де вьпъ, ши ка сь пь сь рьтъчеаскъ, ва приїми ши дела пої пьдїїнтїкь повадъ. Маї дншїїнте днсъ де тоате дндрьзлеск а рьга пе опоратъл пьскочїторїѣ де асфелїѣ де фаїме, ка де алтъдатъ, кьнд дин пощ і с'ар есвнда венївъл асвпра ромънїлор дин М. Вашархеїѣ, сь пьшїї прецете а пе сїзне маї апріат: песте каре пласъ а ачелора аре де гьнд а'л вьрса? Пентрз кь аїчї лъкзїм де фадъ кьндълїстї, пегьдїгорї, аргьсїгорї ши плевеї, оатенї тот дин зпъл ши ачелаш пеам; пе карїї ворьїнд Домнїалъї аша ценерал, дї поате адъче дн о асфелїѣ де позїтъръ, кьт зпъл сь аръче днвїновъдїреа пе алтъл, фьръ де а се пьтеа шїї льтърїт каре е днтръ адевьр днвїновъдїтъл.

Кьндълїдїї ромънїї пь вреаѣ, ва нїчї пь пот креде, кьткъ D. зрїторїѣ де вестеа ачестеа, ка зп кьндълїст тїпър ар фї ши зї-

тат копрїнскл сф. жьрпѣнт, пе каре тревзе сь'л депзе тот пофїторїѣл де а практиза лънъгъ тавла рецъаскъ, пе лънъгъ стръїса дндаторїре де а'л обсерва певьтъмат; пелдвоїндъсъ дар кь кьцетареа: кьткъ Домнїалъї ар фї vomїт хьла ачееа асвпра дьншїлор, аръпкъ днвїнтрїреа дн спателе челора лалте пласе ромъне. Ачестеа днсъ пе аратъ прїн фантъ, кьткъ днтрепрїнселе сале лъкрьрї, ши дин ачелеа пьрчезьтоареле їтересе пь сь дндъръ а ле скїтѣа кь алергареа дьпъ фьлтерїї Домнїалъї скорпїторїѣ де фаїме.

Нъ вреа аша даръ нїчї зпа дин пласеле ромънїлор дн М. Вашархеїѣ лъкзїторї а приїми асвпра са вьрфелеле ачестеа песокотїте ши тотъшїї дьпъ пьлвчїреа Домнїалъї Sz. S: тревзе сь ле еа зпа пе сїне. Ачееа ва фї, прекъм тї сь паре а кьндълїдїлор, пентрз кь кь ачешїа, ка кь колецїї сьї аре D. Sz. S. аместек, ва поате ащ авът ши вр'о пепльчере кь дьншїї, де с'ащ пьтът коворъ ла о асфелїѣ де жьрфїре а адевьрълъї. Проптеа ла асертъл D-сале ш'ащ алес де вьпъ сеамъ пелїнователе поастре адъптрї; ачееа днсъ е кам слъвцъ, пентрз кь прекъм сь vede пелїїїнд D. спре че сьжршїт ам дїнѣт поїадъптрїле ачелеа, с'ащ аплїкат фоарте рьѣ, спьїнд че пь с'ащ дншїїплат. Дечї еѣ дн пьтеле тьтърор колецїлор теї ромънїї дн маї днгреоїез кь о рьгаре: дакъ вреа сь маї скрїе, сь аївъ вьпътате а черчета маї дншїї лъкръ кьт сь каде, ши апої аша кьт е, сь'л вьчьтне прїн органеле пьвлїче, пентрз кь алфелїѣ дн лок де а'шїї сечера сперата ладъ де їстелїме, сь ва еспъне ка ши акъм пьмаї рьжълъї, фькьнд дин дїндарїѣ — хїмеръ ши мьндї гїгантїчї. Де скрїа адекъ D. са, кьткъ кьндълїдїї ромънїї дин М. Вашархеїѣ ащ воїе де четїт, ши їнїмъ де днвьцат, дар фїїнд кь Доампа фьртъпъ пь ащ рьс фїендекьрьїа кь аверїле сале днтр'атъта, кьт тот їнсъл деосевї сь'шїї поатъ кьцїга кьрцїї ши повеле тревїнчосе, зпъл фьръ де алтъл пьшїї ажьнъ дорїнда; ка сь пь рьтжїе тотъшїї де скьдере, с'ащ адънат де вр'о треї орї ла оалатъ, с'ащ сьтзїт деспре фачереа зпелї колекте, прїн каре сь'шїї адъне пьскарї повеле, ши деспре каса, знде сь вор четї ачелеа; маї пе зртъ, ка сь се кьпоскъ зпъл кь алтъл маї деанрїпе ащ дат ла оалатъ ши о чїпъ, *) пе ла каре ащ вїневоїт а фї де фадъ ши амьндої Домнїї протопонї ромънїї чел зпїт ши чел пьзпїт дин М. Вашархеїѣ, прекъм ши Домнїалъї М. зп кьрзїт повїл де тоатъ реверїнда вреднїк. Кь прїлежъл чїнїї ачешїа ащ фькьт кьндълїдїї ромънїї о днвоїре пекълпавїлъ, вьдїтоаре де сьфепїндъ лъздатъ де орї каре: ащ щерс адекъ преа трїста деосевїре де зпїт ши пьзпїт дн тре сїне, ши с'ащ днвоїт кь тодїї: ка днтр'о дьмїпекъ сь аскълте сф. мїтърїе дн вїсерїка чеа зпїтъ, днтр'алта дн чеа пьзпїтъ; дьпъ ачееа вькьржандъсъ де дьхъл чел пачнїк ши де армонїа дн тре тодїї стьпънїтоаре, ащ кьнтат вер-

*) Вїне ар фї, ка пе тодїї кьцїї ащ препъс асвпра пьртърїї поастре сь'ї пофїтїм а венї ла адъптрїле поастре ши а гьста дин прьнзрїле ши чїнеде поастре, ва доар леар епїї грерїї дин кап. P.

сърі ромънеці ші зпгъреці. De скріа зік Sz. S. асфеліѣ, пѣ і с'ар пѣтеа дпнѣта спѣпереа неадевърлѣи, ші пѣ неар фі дат ші нѣъ при- леж а'л пофті серіос: дп градіа пѣмелѣи че- лѣи вѣи, пентрѣ каре тот омѣл тревѣе съ фіе дпгріжіт, саѣ съ ші ретрагъ ворѣа дпдърѣпт пріи ачелаш орган пѣвлік, пріи каре дптр'а- тѣта не аѣ вѣтѣмат, саѣ съ не спѣе кѣрат ші лѣмѣрїт, пріи че ші кѣм фачем пої пар- тіде ші десвінѣрї, ші каре сѣпт ачелеа пар- тіде дп Ардеал лѣпгъ каре не алѣтѣрѣ Do- minia са.

Кѣндѣліціи зпгърї фак токма акѣма о соціетате де четїт; віне кѣ пѣ е D. Sz. S. аїчі, кѣчі 'мі ар фі театѣ съ пѣ о поре- кліаскѣ ші не ачееа де партїдѣ ші десвінаре! Дпмі паре рѣѣ, кѣ п'ам вестїт ші еѣ пріи Múlt és Jelen кѣмкѣ дп M. Вашархеїѣ съ фак ші партїде фрѣпчеці, пентрѣ кѣ маї дѣпнѣзі ам азїт кѣ зрекїле теле пе D. Sz. S. ворвїнд кѣ алѣл фрѣпчеце. — Поате дп- сѣ кѣ сѣе лѣздата Газетѣ п'ар фі прїїміт ве- стеа теа, пентрѣ кѣ пе міне пѣ тѣ кѣпѣще, — ші пѣ цїе кѣ ші еѣ вреаѣ с'мі арѣт їстедїтеа.

Опоратѣл пѣвлік четїторїѣ поате фі дп- кредїндат деспре ачееа, кѣмкѣ кѣндѣліціи ромъні дп M. Вашархеїѣ дпшї кѣпоск дато- рїнда лор, дела каре сперѣм кѣ пічі одатѣ пѣ съ вор авате. *)

Ъи кѣндѣліст ромън.

Chronică străină.

Брітанїа маре. London. Дп зіледе трекуте се фѣкѣ о кѣлецере пентрѣ О'Коп- пел дп тоате вісерїчеле католїче дпн Ирландїа. Дпсемѣм, кѣ ачест вѣрѣват, че аре атѣта вазѣ дптре попоренїи сѣи, аѣ шїѣт дпн време, кѣ сѣпт зпеле дппрецізѣрѣрї дп тре- віле політїче але оаменїлор, де каре пѣ подї скѣпа кѣ їсправѣ, фѣрѣ а пѣ да ванї; деці спре скопѣл ачеста с'аѣ афлат кѣ кале а се стрїнѣе дпн кѣнд дп кѣнд кѣте о колектѣ че се пѣмече прївѣтѣл лѣи О'Коппел, лакаре дпсѣ пѣ есте хотѣрѣт каре кѣт се деа, чї каре кѣт вреа. Шї ачеста дпкѣ адѣче тѣлт ла сѣрѣчіа че се афлѣ асѣзі дп Ирландїа, не кареа о дппѣртѣшїт шї пої ачі. „Пре- тѣтїденї дп лѣтеа ларгѣ есте сѣрѣчіе шї амѣрѣчѣне кареа контрастѣ фоарте таре кѣ

*) Съ вѣ шї ферїаскѣ черїл Domnїлор шї фращї- лор а вѣ авате кѣт маї пѣдїи дела даторїнѣеле DBoastre патрїотїче. Віне адї фѣкѣт кѣ ре- фрїтарѣрїї [калѣмїа; дар тїперїтеа ромънѣ дпн тоате пѣрїїле маї вѣртос чеа петрекѣторе ла їнстїтѣтеле пѣвлїче ва фаче тѣлт маї віне, дакѣ ва траде о серїосасѣ дпвѣдѣтѣрѣ дпн чеа че ві се дпнѣтѣ DBoastre пе невіновате. Съ пѣ зїгѣм пічі зп мїнѣт, кѣ дп окїї поїдрї а ромънїлор се vede шї чел маї мїк атом, маї кѣ- рѣнд де кѣт вѣрна дп окїї алтора. Кѣ тоате ачестеа віртѣтеа поастрѣ де вѣрѣват тот съ пѣ ваѣ дп дескѣрѣж. Арѣче алдїї дпкѣ пе атѣ- теа зпѣре асѣра кѣратѣлї пострѣ патрїотїст; пої съ не дпмїлїтїм даторїнѣеле дптокма пре- кѣм се чере, їар дела трепгата перфекціонаре дпделесѣал шї моралѣ пѣї ва маї венї дп кап нїтѣлї ка съ пе реціїе. Ped.

дпвѣвареа шї прїсосѣл алтора; дп зпеле дѣрї але Европї гѣверпеле шї соціетатеа дптреагѣ с'аѣ лѣат де гроазѣ де аша пѣмі- тѣл пазперїстѣс, адїкѣ де сѣрѣчіа пѣмѣ- роаселор пласе де жос, дар лїпса шї тїкѣло- шїа Ирландїеї трече песте тоатѣ дпкїпѣреа шї пѣмаї чїтїнд деспре ачееа сїмдї о дѣрере пѣтрѣнѣзоаре. Ирландїа аре ла 17 мїліоане холде (jugera, жѣгърї), де пѣмѣнт шї есте тѣлт родїтоаре; кѣ тоате ачестеа дппѣр- цала ачестѣи пѣмѣнт ка де дѣѣ сѣте анї дп- коаче есте асфелїѣ дптокмїтѣ, дп кѣт глѣ- теле челе марї авїа пот траде врезн фолос дпн ачел пѣмѣнт, фѣрѣ тотѣш ка съ фіе дп царѣ аша пѣмїта їовѣїе, дар е зп че доар маї рѣѣ шї де кѣт ачестеа. — Іаков І., Кром- вел шї Вілхелм І. дѣрѣисерѣ песте нѣѣ мїлі- оане холде дпн католїка Ирландїе протестан- дїлор магнатї шї епїскопї. Де ачі зрмеазѣ, кѣ дп Ирландїа пропрїетѣдїле дптїнсе пѣ пѣ- маї сѣпт грѣмѣдїте дп тѣпїле зпор пѣдїнї, чї ачеї пѣдїнї пропрїетарї де мошїї каре сѣпт компѣсе парте таре дпн маї тѣлте мїї де холде сѣпт тотдеодатѣ шї стрїнї — англїї — карїї прѣдеазѣ венїтѣрїле маї тѣлт дп Англїа саѣ дп дѣрї стрїне тѣвѣлїндѣсе дп плѣчерї, їар пе попор дп прївеск ка пе о тѣрѣтѣ, пе кареа пѣ пѣмаї о тѣнд, чї о шї белеск. Атѣта пѣ е десѣл, чї пропрїетарїї аѣ аѣрїсїта датїнѣ де а словози мошїїле дп арендѣ знеорї шї пе 99 анї. Ачеї арендаторї марї шї лакомї, дп- парт апої пѣмѣнтѣл чел тѣлт ла алдї сѣварен- даторї, шї маї лакомї, їар сѣпт ачещїа стаѣ маї деапроане віедї дѣренї лѣкѣиторї, карїї неавѣнд пічі лок де касѣ їнѣрѣ пе такѣ саѣ кїрїе дп кѣсѣделе фѣкѣте де арендаторї пе сеама лор. Се сокотїм ла ачестеа, кѣ попѣ- ладїа с'аѣ тѣлцїт фоарте; кѣ пропрїетарїї шї арендаторїї чер таксе пѣгѣнеці, спр. п. пентрѣ о кѣсѣдѣ сѣтеаскѣ а кѣреї кѣдїре пѣ л'аѣ костат маї тѣлт ка 30 ф. арц., їаѣ дела сѣ- тенї кѣте 20 ф. арц. пе ан. Шї че аре сѣ- теапѣл дп лѣпнѣрѣл ачелеї кѣсѣде? Дп лок де ферестрїї пѣмаї гѣзрї; пат е о рарїтате ла ел, де кѣт жос пе пѣмѣнт пѣде паїе арѣн- кате, саѣ дпн маре порочїре о рогожїлѣ, пічі зп сказн, чї дѣѣ петрїї адѣсе дпн кѣмп шї пе ачеле пѣсе дѣѣ скѣндѣрї ка съ ле фїе де масѣ шї де сказн тотдеодатѣ; о оалѣ де фер. дп- трѣ кареа дпшї ферѣ картофїї сїнгѣра ферѣтѣрѣ че пот авеа чеї маї тѣлцї. Ыи рѣмѣторїѣ дої петрек кѣ фамїліа дптр'о касѣ, шї прецѣл аче- лора е менїт а коперї такса анѣалѣ, шї ваї де сѣфлетѣл омѣлѣи, дакѣ пѣ поате плѣтї ла тер- мїн: арендаторѣл дп арѣнкѣ пѣмаї де кѣт дп влїдѣ сѣпт черїл лѣи Dѣмнезеѣ. С'аѣ фѣкѣт сокотеала, кѣ пѣмаї ла а. 1833 сїнгѣр пе ла треї портѣрї с'аѣ стрѣкѣрат опѣзечї мїї англїї дпкоаче дп Европа, спре а петрече дп кѣлѣ- торїї шї плѣчерї; ачеїашї келѣвїрѣ 149 мїл. ф. арц.! Дп ачелаш тїмѣ ла Ирландїа маї тѣлте мїї де фамїлії ѣем сѣпт чел маї кѣмплїт жѣг ал сѣрѣчіеї, пѣмаї ка пѣдїне фамїлії сѣ поатѣ жѣка роле дпвѣвїате шї десѣрѣпате дп дѣрї стрїне. — (Щїрїле ачестеа ле авем дѣпѣ о сѣмѣ де їсвоарѣ сїнгѣре шї маї деапроане дпн кондеїл зпїї преот др. J. F. Th. Walfahrt).